

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1079

Vragen van het lid **Beckerman** (SP) aan de Staatssecretarissen van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur, van Infrastructuur en Waterstaat en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *toezicht door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de Gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD) en de samenwerking met het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) op hygiëne- en gezondheidsregels in de horeca.* (ingezonden 3 december 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Rummenie** (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur), mede namens de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (ontvangen 10 februari 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 824.

Vraag 1

Bent u van mening dat het toezicht voldoende is, gezien het feit dat er jaarlijks vele klachten over hygiëne- en gezondheidsregels die niet worden nageleefd bij geboekte overnachtingen in bijvoorbeeld hotels, hostels en campings zijn? Kunt u uw antwoord toelichten?¹

Antwoord 1

Het toezicht op hygiëne- en gezondheidsrisico's in de horeca wordt voldoende geacht.

In uw vraag verwijst u naar een nieuwsartikel waarin wordt gemeld dat de plaagdierensector een toename van het aantal meldingen van bedwantsen in Nederland signaleert. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) houden geen centrale cijfers bij over het aantal meldingen van bedwantsen in Nederland.

Het overheidstoezicht op hygiëne- en gezondheidsregels in de horeca is risicogericht. Het richt zich op aspecten, zoals voedselveiligheid en infectieziektebestrijding, die een risico zijn voor de volksgezondheid. Bedwantsen vormen, hoe buitengewoon hinderlijk ook, geen risico waarvoor de overheid

¹ Nu.nl, 2 oktober 2023, «Bedwants bezig aan opmars in Nederland: «Ze zijn overal waar mensenbloed is»» (<https://www.nu.nl/dieren/6283489/bedwants-bezig-aan-opmars-in-nederland-ze-zijn-overal-waar-mensenbloed-is.html?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>)

vanuit haar verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid een rol heeft. Om die reden houden toezichthouders hier geen specifiek toezicht op. Dat neemt niet weg dat ondernemers een grote verantwoordelijkheid dragen om hygiëneregels en voorschriften in brede zin na te leven en overlast en onwenselijke situaties voor consumenten te voorkomen. Wanneer consumenten onhygiënische omstandigheden ervaren, kunnen zij dit in eerste instantie melden bij de ondernemer en, waar van toepassing, bij de gemeente of branchevereniging.

Vraag 2

Erkent u dat het voor consumenten nu vaak niet duidelijk is waar ze zich bij de overheid kunnen melden met klachten die een gevaar zijn voor de gezondheid zoals plaagdieren of schimmels? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 2

Bij klachten over voedselbereiding in horecagelegenheden kunnen consumenten een melding kunnen doen bij de NVWA. Bij het vermoeden van risico's voor infectieziekten kunnen consumenten een melding maken bij de GGD. Consumenten kunnen klachten over de naleving van algemene hygiëne- en gezondheidsregels kenbaar maken bij de betreffende ondernemer en branchevereniging. Gelet op de verdeling van verantwoordelijkheden is het voorstelbaar dat consumenten het melden van specifieke klachten bij de juiste overheidsinstantie als complex ervaren. Indien consumenten een klacht indienen die niet binnen de werkzaamheden van de betreffende overheidsinstantie valt, wordt de melding doorgezet naar de juiste instantie of wordt toegelicht bij welke instantie de melding het best kan worden gedaan.

Vraag 3

Erkent u dat problemen met voedselbereiding in de horeca worden gecontroleerd, maar dat het erop lijkt dat controle op hygiëne- en gezondheidsregels in slaapvertrekken en badkamers veel minder aandacht krijgt?

Antwoord 3

De NVWA houdt toezicht op voedselbereiding in de horeca. Hygiënische omstandigheden in slaapvertrekken en badkamers vallen niet onder dit toezicht. Dit is primair de verantwoordelijkheid van de ondernemer.

Vraag 4

Deelt u voorts de mening dat problemen met voedselbereiding in de horeca eenvoudig kunnen worden gemeld door consumenten bij de NVWA maar dat het melden van problemen met hygiëne- en gezondheidsregels in slaapvertrekken en badkamers veel ingewikkelder is? Herkent u het beeld dat melders soms van de ene naar de andere toezichthouder worden verwezen zonder dat hun klacht wordt opgepakt?

Antwoord 4

De risico's op het gebied van voedselveiligheid in de horeca vallen onder het toezicht van de NVWA. Consumenten kunnen dit soort problemen daarom eenvoudig melden. Wanneer het klachten over algemene hygiëne- en gezondheidsregels betreft, kunnen consumenten dit kenbaar maken bij de betreffende ondernemer en branchevereniging. Deze aspecten vallen niet onder het overheidstoezicht.

Vraag 5

Bent u van mening dat toezichthouders voldoende zijn toegerust om bij overnachtingshoreca voldoende toezicht te houden op hygiëne- en gezondheidsregels? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 5

Ja, toezichthouders zijn voldoende toegerust om toezicht bij overnachtingshoreca te houden op die risico's waarvoor de overheid vanuit haar verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid een rol heeft.

Vraag 6

Erkent u dat het niet altijd duidelijk is welke toezichthouder verantwoordelijk is voor welk hygiëne- en gezondheidsprobleem in overnachtingshoreca? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6

Het is begrijpelijk dat betrokkenen niet altijd direct weten bij welke instantie een melding kan worden gedaan, zeker omdat voor een aantal hindergevende plaagdieren geen toezichthouder is aangewezen. Voor plaagdieren die, gelet op het risico voor de volksgezondheid, wel een rol voor de overheid vereisen, is hiervan echter geen sprake, aangezien voor deze gevallen specifieke toezichthouders zijn aangewezen.

Vraag 7

Kunt u aangeven hoe vaak er inspecties plaatsvinden gericht op hygiëne- en gezondheidsregels bij verschillende soorten overnachtingshoreca?

Antwoord 7

Hieronder is het aantal voedselveiligheidsinspecties van de NVWA bij overnachtingshoreca opgenomen (voor 2025 tot en met november). Het gaat hierbij om controles op voedselbereiding en niet om inspecties van slaapgelegenheden.

Jaar	Inspecties bij overnachtinghoreca
2021	153
2022	330
2023	301
2024	335
2025	371

De ILT houdt toezicht op legionellapreventie bij eigenaren van collectieve drinkwaterinstallaties die onder de reikwijdte van artikel 35 van het Drinkwaterbesluit vallen, zoals hotels, campings en bungalowparken. De ILT heeft hiervoor een samenwerkingsovereenkomst (de Inspectierichtlijn) met de 10 Nederlandse drinkwaterbedrijven. Zij voeren controles uit in het kader van de naleving van maatregelen voor legionellapreventie. Hoge risico gevallen worden vervolgens voor handhaving gemeld bij de ILT. Jaarlijks worden er door de ILT gemiddeld 165 controles gedaan bij B&B's en 875 controles bij logies accommodaties (hotels/groepsaccommodaties/bungalowparken).

Vraag 8

Kunt u aangeven hoe vaak er inspecties plaatsvinden gericht op hygiëne- en gezondheidsregels bij sauna's?

Antwoord 8

GGD'en doen inspecties bij sauna's als zij daarvoor een opdracht hebben van de colleges van burgemeester en wethouders in hun regio of als zij, via bron- en contactonderzoek, reden hebben om aan te nemen dat een bepaalde sauna een rol speelt in de verspreiding van een infectieziekte. Hieronder is het aantal voedselveiligheidsinspecties van de NVWA bij sauna's opgenomen (voor 2025 tot en met november). Het gaat hierbij om controles op voedselbereiding en niet om inspecties van andere onderdelen van sauna's.

Jaar	Inspecties bij sauna's
2021	5
2022	9
2023	12
2024	13
2025	12

In het kader van legionellapreventie worden sauna's periodiek door de ILT geïnspecteerd. Sinds 1 juni 2024 vallen ook de gebouwen die zijn ingericht als sauna zonder zwembad (bassin) onder deze periodieke inspecties.

De ILT heeft een samenwerkingsovereenkomst (de Inspectierichtlijn) met de 10 Nederlandse drinkwaterbedrijven. Zij voeren controles uit in het kader van de naleving van maatregelen voor legionellapreventie. Hoogrisicogeveallen worden vervolgens voor handhaving gemeld bij de ILT. Jaarlijks worden er gemiddeld 35 controles uitgevoerd bij sauna's. Sinds 1 juni 2024 vallen ook de gebouwen die zijn ingericht als sauna zonder zwembad (bassin) onder deze periodieke inspecties.

Vraag 9

Waarom grijpen het RIVM en de GGD niet in wanneer er signalen zijn dat er bedwantsen zijn in hostels of hotels of andere overnachtingsplekken?

Antwoord 9

Het RIVM en de GGD zijn geen toezichthouders voor bedwantsen of andere plaagdieren. Als er een risico is voor infectieziekten kan de GGD maatregelen treffen op basis van de Wet publieke gezondheid. De GGD'en adviseren inwoners van hun regio wel over maatregelen die zij kunnen treffen om de overlast van plaagdieren te beperken. Op www.ggdleefomgeving.nl zijn bijvoorbeeld adviezen te vinden over bedwantsen, muizen en ratten.

Vraag 10

Klopt het dat er geen beeld is van hoe vaak bedwantsen in Nederland voorkomen omdat er geen meldplicht is?

Antwoord 10

Het RIVM maakt elke twee jaar een overzicht en analyse van meldingen die bij de GGD'en binnenkomen, waardoor we kunnen zien of er sterke veranderingen zijn in het aantal meldingen. Dat geeft echter geen inzicht in hoe vaak bedwantsen in Nederland voorkomen. Bedwantsen vormen geen direct risico voor de volksgezondheid, ze zijn lastig, vies en kunnen als vervelend ervaren worden maar zijn geen risico waar er een rol voor de overheid is. De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en bestrijden van bedwantsen ligt primair bij de consument en ondernemer.

Vraag 11

Erkent u dat er, ondanks het ontbreken van een meldplicht, signalen zijn, bijvoorbeeld van Platform Plaagdierbeheersing Nederland, dat de bedwants in Nederland in opmars is? Kunt u uw antwoord toelichten?²

Antwoord 11

Er zijn signalen uit de branche over een toename van sommige plaagdieren, maar hierover zijn geen cijfers beschikbaar.

Vraag 12

Bent u bereid een meldplicht in te stellen voor bedwantsen in Nederlandse overnachtingshoreca?

Antwoord 12

De bestrijding van bedwantsen is geen primaire verantwoordelijkheid van de overheid. Er wordt geen meerwaarde gezien in het instellen van een dergelijke meldplicht.

Vraag 13

Hoe vaak heeft een toezichthouder afgelopen jaren ingegrepen wanneer er meldingen werden gemaakt van bedwantsen?

Antwoord 13

Bij de NVWA zijn geen meldingen van bedwantsen in het kader van voedselbereiding voor derden bekend.

² Nu.nl, 2 oktober 2023, «Bedwants bezig aan opmars in Nederland: «Ze zijn overal waar mensenbloed is»» (<https://www.nu.nl/dieren/6283489/bedwants-bezig-aan-opmars-in-nederland-ze-zijn-overal-waar-mensenbloed-is.html?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>)

Vraag 14

Deelt u onze mening dat het voorkomen van bedwantsenplagen beter is dan het verhelpen en er daarom vroegtijdig moet worden ingegrepen wanneer bedwantsen worden geconstateerd?

Antwoord 14

Het is in het belang van consumenten en ondernemers om bedwantsenplagen zoveel mogelijk te voorkomen. De verantwoordelijkheid voor preventie en het tijdig nemen van maatregelen ligt bij ondernemers zelf en, waar van toepassing, bij brancheverenigingen.

Vraag 15

Erkent u dat hetzelfde geldt voor kakkerlakken die toeristen aantreffen in hostels of hotels of andere overnachtingsplekken? Erkent u dat het onduidelijk is waar mensen zich bij de overheid kunnen melden wanneer ze kakkerlakken aantreffen in hostels of hotels of andere overnachtingsplekken?

Antwoord 15

Kakkerlakken, hoe vervelend ook, zijn geen risico waarvoor de overheid vanuit haar verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid een rol heeft. Dat laat de verantwoordelijkheid van ondernemers en brancheverenigingen onverlet.

Vraag 16

Hoe vaak heeft een toezichthouder afgelopen jaren ingegrepen wanneer er meldingen werden gemaakt van kakkerlakken?

Antwoord 16

Van de genoemde toezichthouders houdt alleen de NVWA cijfers bij van meldingen van kakkerlakken. Hieronder staat het aantal voedselveiligheidsinspecties van de NVWA naar aanleiding van meldingen van kakkerlakken bij horecagelegenheden (voor 2025 tot en met november). Het gaat hierbij uitsluitend om controles op plekken waar voedsel wordt bereid.

Jaar	Inspecties n.a.v. melding kakkerlakken
2021	12
2022	17
2023	15
2024	33
2025	19

Vraag 17

Hoe vaak is er na melding bij de GGD niet ingegrepen wanneer er plaagdieren werden geconstateerd in hostels, hotels of andere overnachtingshoreca?

Antwoord 17

De GGD heeft geen handhavende taak voor plaagdieren, tenzij er risico's zijn voor infectieziekten.

Vraag 18

Is het toezicht op de naleving van hygiëne- en gezondheidsregels op orde, gezien het feit dat het aantal bed and breakfasts (B&B's) in Nederland groeit? Is er voldoende capaciteit bij toezichthouders om te voldoen aan de groei?

Antwoord 18

Toezichthouders moeten altijd keuzes maken over waar de beschikbare capaciteit het meest effectief zal zijn. Toezichthouders werken risicogericht bij het prioriteren van werkzaamheden en moeten dus altijd keuzes maken over waar de beschikbare capaciteit het meest effectief zal zijn. Prioriteiten worden bijgesteld als daar aanleiding voor is.

Vraag 19

Hoe vaak is er de afgelopen jaren bij hoeveel B&B's toezicht gehouden op de naleving van hygiëne- en gezondheidsregels? Welk percentage van de B&B's is het afgelopen jaar bezocht door toezichthouders? Welk percentage van de B&B's is de afgelopen vijf jaar bezocht door toezichthouders?

Antwoord 19

De NVWA verzamelt geen aparte data over B&B's. De NVWA registreert de bedrijven op basis van de Standaard bedrijfsindeling (SBI)-codes van de KVK. B&B's vallen onder de SBI-code voor hotels en indien er een inspectie heeft plaatsgevonden wordt deze hieronder geregistreerd.

Vraag 20

Erkent u dat schimmels in kamers en badkamers een gezondheidsprobleem kunnen zijn ook in overnachtingshoreca?

Antwoord 20

Ja. Schimmels in kamers en badkamers kunnen gezondheidsklachten veroorzaken, ook in de overnachtingshoreca, maar met name bij langdurige blootstelling of bij kwetsbare groepen.

Vraag 21

Wordt er gericht toezicht gehouden op het voorkomen van schimmels in overnachtingshoreca? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u de bevindingen met de Kamer delen?

Antwoord 21

Schimmels vormen geen risico waarvoor de overheid vanuit haar verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid een rol heeft. Er wordt dus niet gericht toezicht gehouden op het voorkomen van schimmels in overnachtingshoreca. Ondernemers zijn primair verantwoordelijk voor het naleven van algemene hygiëneregels en voorschriften in overnachtingshoreca en voor het voorkomen van schimmelvorming.

Vraag 22

Het RIVM heeft een hygiënerichtlijn voor kampeergelegenheden, jachthavens en groepsaccommodaties, hoe vaak en door wie wordt toezicht gehouden of die richtlijn daadwerkelijk wordt nageleefd?

Antwoord 22

In lijn met eerdere antwoorden is hygiëne bij kampeergelegenheden, jachthavens en groepsaccommodaties in brede zin, niet primair onderdeel van overheidstoezicht. De richtlijn vanuit het RIVM betreft uitsluitend informatievoorziening, wat op zichzelf geen handhaafbare regels betreffen. De richtlijn helpt ondernemers wel om algemene hygiëne- en gezondheidsregels te waarborgen.

Vraag 23

Klopt het dat het toezicht op hygiëne- en gezondheidsregels op campings maar zeer beperkt plaatsvindt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 23

Met betrekking tot legionellapreventie zijn campings onderdeel van het risico-gestuurde toezicht van de ILT en inspecties hierop zijn niet «zeer beperkt». In lijn met de antwoorden op vragen 7 en 8, vinden er via dezelfde samenwerkingsvorm met de drinkwaterbedrijven jaarlijks gemiddeld 465 controles plaats bij campings.

Voor overige hygiëne- en gezondheidsregels geldt dat dit een private aangelegenheid is. De verantwoordelijkheid ligt hiervoor bij ondernemers en brancheverenigingen. Er is hier, tenzij er sprake is van voedselbereiding van derden, geen rol voor overig overheidstoezicht.

Vraag 24

Waar kunnen mensen zich bij de overheid melden wanneer ze klachten hebben over de naleving van hygiëne- en gezondheidsregels op campings en bijvoorbeeld plaagdieren zoals ratten aantreffen?

Antwoord 24

In vervolg op het antwoord van vraag 23, kunnen consumenten klachten over de naleving van algemene hygiëne- en gezondheidsregels bij campings kenbaar maken bij de ondernemer en branchevereniging.

Wanneer het klachten bij de voedselbereiding betreft, kunnen consumenten een melding maken bij de NVWA. Bij het vermoeden van risico's voor infectieziekten kunnen consumenten een melding maken bij de GGD.

Vraag 25

Hoe vaak en door wie wordt toezicht gehouden of die richtlijn daadwerkelijk wordt nageleefd, gezien het feit dat het RIVM een hygiënerichtlijn heeft voor sauna's, wellnesscomplexen en zwembaden?

Antwoord 25

Zoals toegelicht bij het antwoord op vraag 22, is de richtlijn van het RIVM uitsluitend informatievoorziening voor ondernemers en betreft dit geen handhaafbare wet- en regelgeving.

Er wordt geconstateerd dat certificerende instanties deze richtlijnen gebruiken om algemene hygiëne- en gezondheidsregels in de sector te waarborgen.

Wanneer er sprake is van een risico op overdracht van infectieziekten, bijvoorbeeld voortkomend uit bron- en contactopsporing, kan de GGD deze richtlijn gebruiken om advies te geven voor een verbetering van desbetreffende locatie.

Vraag 26

Klopt het dat het toezicht op hygiëne- en gezondheidsregels in sauna's maar zeer beperkt plaatsvindt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 26

Dit klopt niet. Met betrekking tot voedselbereiding in sauna's houdt de NVWA risicogericht toezicht. Daarnaast worden sauna's risicogestuurd geïnspecteerd op legionellapreventie door de ILT (zie hiervoor ook de antwoorden op vragen 7, 8 en 23).

Vraag 27

Waar kunnen mensen zich bij de overheid melden wanneer ze klachten hebben over de naleving van hygiëne- en gezondheidsregels in sauna's?

Antwoord 27

Voor consumentenactiviteiten waarbij risico's op infectieziekten kunnen optreden, zoals sauna's en tatoeagestudio's, ligt de advies- en toezichtsverantwoordelijkheid bij het college van burgemeester en wethouders, dat hiervoor een opdracht geeft aan de GGD.

Vraag 28

Deelt u de mening dat het toezicht op verschillende aspecten betreffende hygiëne- en gezondheidsregels is versnipperd?

Antwoord 28

Het toezicht op specifieke risico's voor de volksgezondheid, zoals voedselveiligheid en infectieziektebestrijding die het gevolg kunnen zijn van onhygiënische situaties, is belegd bij verschillende overheden, ieder vanuit een eigen wettelijke verantwoordelijkheid en expertise. De NVWA houdt primair toezicht op voedsel en voedselbereiding voor derden. De ILT houdt toezicht op legionellapreventie. Het RIVM en de GGD verzorgen daarnaast informatievoorziening voor consumenten en ondernemers over gezondheidsrisico's.

Vraag 29

Werken verschillende inspectiediensten en overheidsdiensten voldoende samen om altijd effectief toezicht te houden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 29

Overheidsdiensten en toezichthouders werken, afhankelijk van het onderwerp, met elkaar samen om risicogericht effectief toezicht te houden. Een voorbeeld daarvan is het toezicht op de kwaliteit bij en van collectieve drinkwaterinstallaties. Daarvoor heeft de ILT een samenwerkingsovereenkomst met Vewin

(drinkwaterbedrijven). Samenwerking met andere toezichthouders is er, indien nodig (bijvoorbeeld met Omgevingsdiensten en de NVWA).

Vraag 30

Is er bij alle betrokken toezichthouders voldoende capaciteit om effectief toezicht te houden?

Antwoord 30

Hiervoor wordt verwezen naar het antwoord op vraag 18.

Vraag 31

Bent u bereid te komen tot één duidelijke plek waar mensen zich bij de overheid kunnen melden wanneer ze aanwijzingen hebben dat de inspectie moet handelen wanneer hygiëne- en gezondheidsregels in de horeca in het gedrang lijken te zijn? Wilt u tevens zorgen dat melder ook een terugkoppeling krijgen van wat er met hun melding is gedaan?

Antwoord 31

Hierbij wordt geen rol gezien voor de overheid, dit gaat immers niet over de volksgezondheid maar over de kwaliteit. Klachten over hygiëne moeten bij de ondernemer gemeld worden. Als er geen respons is van de ondernemer kan er vaak gebruik gemaakt worden van een klachtenprocedure vanuit de branchevereniging.

Als er een rol is weggelegd voor een inspectie of toezichthouder, kan de melding bij de desbetreffende instantie worden gedaan. Als er bij de inspectie of toezichthouder aanwijzingen zijn dat er risico's zijn voor de volksgezondheid dan zal deze zelf actie ondernemen. Er bestaat dan ook geen bereidheid om een nieuwe plek in te richten voor alle hygiëne- en gezondheidsregels in de horeca.

Vraag 32

Kunt u deze vragen binnen de gestelde termijn beantwoorden?

Antwoord 32

Nee, dat is helaas niet gelukt als gevolg van de benodigde afstemming.